

לאן נעלמו המיליונים?

ברוך דוח של הסנאט ודבר רק ברך רך אגב על הצד הכספי של הפי רשה. פה ושם מוזכרים סכומים. ניתוח הסכומים האלה מגלה תמונה מעניינת מאוד — ומעי לה שאלות המורות ביותר שחלקן נוגעות במישרין לישרא

אל. הנה כמה מן השאלות והתמיהות. הן נוגעות לכל רצף העסקות — שתי העסקות הראשונות שבוצעו על ידי המשולש נימרודי-שווימרי-חשגי, ושאר העסקות. שבוצעו כבר בתקופת שילטונו הבלעדי של ניר כעניין.

עיסקה א': תשלום נכול

זוהי העיסקה הראשונה של נימרודי-שווימרי-חשגי עם גורבאני פאר, שלא יצרה שום בעיות. ישראלים מכרו לאיראנים 500 טילי טאו. במחיר 5 מיליון דולר. בהתאם להתחייבותו של הנשיא רגן, היו האמריקאים אמורים לספק לישראל 500 טילי טאו אחרים, טובים יותר. הסוחרים שילמו למישרדיה ביטחון 6000 דולר עבור כל טיל. ובסך הכל 3 מיליון דולר, וכן 0.7 מיליון עבור הוצאות מישרדיהביטחון. נותרה יתרה של 1.3 מיליון דולר.

מישרדיהביטחון? האם זה נכלל בתקציב? האם יש על כך בכלל פיקוח של המדינה? או שמא משתמש המישרד בכספים כאילו באות נפשו, בלי שום פיקוח?

עיסקה ב': הרמאות

עיסקה זו היתה ישראל, באמצעות נימרודי-שווימרי, אמורה לספק לאיראנים 80 טילי הוק. כל המחיר שולם עלי ידי האיראנים מראש לנימרודי, בלי שום ערובות, על בסיס של אמון. כגלל סיבות טכניות, נשלחו תחילה רק 18 טילים. אז התברר לאיראנים כי במקום הטילים המסופרים שהומינו, שלחה להם ישראל טילים מיושנים וירורים. היתה זאת רמאות פשוטה. מירמה מדהימה זו גרמה כמעט לא סוף. האיראנים עמדו לעצור את המטוס והצוות. הם פוייסו כאשר הודרו נימרודי להחזיר להם את כל הכסף עבור 62 הטילים (פחות 18 הטילים, שנשארו לפי שעה באיראן, לאחר מכן הוחזרו 17 טילים מאיראן לישראל ולא 18, כפי שנאמר בטעות ברוח הסנאט). את ההתחשבות על טילים אלה עשה בסופו של דבר עמירם ניר עם גורבאניפאר או האמריקאים. מי היה אחראי למעשהיה

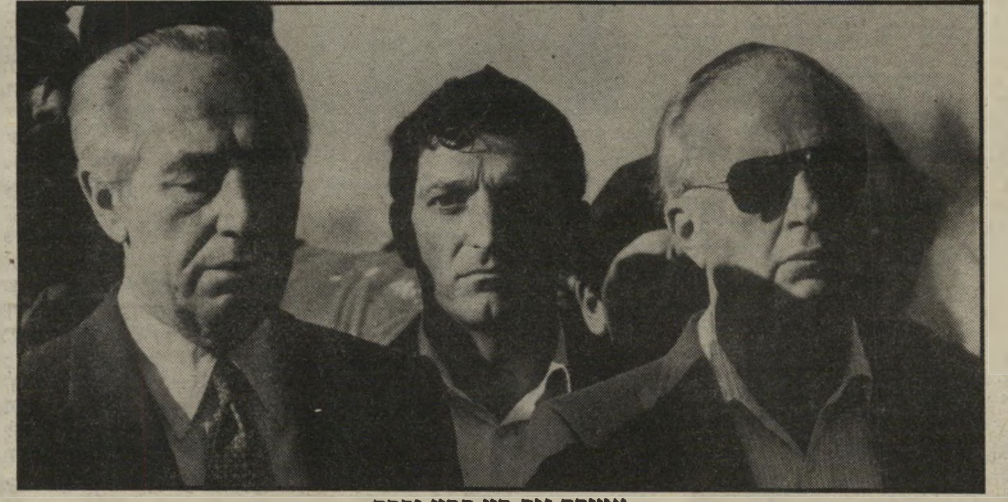
בעה צ'קים של 3 מיליון כל אחד. עבור הטילים שילמה ישראל לארצות-הברית 3,515 דולר לחתימה, ובי סך-הכל 3,515,000 דולר. חשוגי שילם מיליון דולר עבור ריבית, ועד מיליון דולר עבור הוצאות ועמלה.

משמע: הבנחה של 12 מיליון דולר, הוצאה של 5.515 מיליון דולר, היתרה: 6.485 מיליון דולר. לאן הלך כסף זה? ברור כי ישראל עצמה הרוויחה כעיסקה זו לפחות 2 מיליון דולר — הפרש בין המחיר שגבתה מחשוגי ובין המחיר ששילמה לאמריקאים. לא ברור הקשר בין סכום זה ובין שני מיליון הדולרים המסתוריים, שעליהם אמר עוזרו של חשוגי, אחד בשם פורמארק, לפי דוח הסנאט (עמוד 455).

עלולה לקום שעורזיה נוראה. אולי יתברר שחלק מן הכסף נשאר בישראל כדי לשלם עבור נשק לקוני טראס, שלא הגיע לקונטראס.

הפיצוץ: מעשה נקמה

אשר החליט נורת' להדיח את גורבאניפאר וחשוגי מכל העניינים, כפי שניר הדיח שנה לפני כן את נימרודי ושווימרי, היה זה מישגה קטני. גורבאניפאר טען כי מגיעים לו עוד 4 מיליון דולר. חשוגי נשאר חייב ל-משקיעים שלו 15 מיליון דולר, ש-נשארו מוקפאים בשווייץ. המשקיעים

עמירם ניר בין רבין ופרס האם עבר מהאחד לשני

אימו לפנות לערכאות, וכך לפוצץ את כל העניין. האיש שפוצץ את העניין בני-בנובמבר 1986 היה גורבאניפאר, כני קמה על הבגידה בו. לפני כן הציע ראש הטייפאי לשלם לו את ארבעת מיליון הדולרים, והזהיר מפני התוצאות, אם לא ייעשה כך. אך גם גורבאניפאר לא קיבל 4 מיליון דולר המגיעים לו מ-עיסקה שביצאה לפועל, מישגה אחר קיבל אותם. מי? איך? כל השאלות האלה עלולות להתעורר בחקירה האמריקאית, גם אם לא תהיה חקירה ישראלית.

ונשלח מן הארץ לאיראן. גם הסכומים נקבעו עלי ידי ישראל. קרי: עלי ידי ניר. הדוח קובע זאת בפירוט. בעמוד 45 נאמר: "נורת' אמר שהסכום של 12 מיליון הרשום במיזכור, מבוסס על מה שנאמר לו על ידי ה-ישראלים, ושלא ידע כמה ה-עברו (לקונטראס). הישראלי, ניר, הוא שהחליט על הסכום שניתן (לקונטראס), בלי מעורבות מצד הטייפאי או ה-מועצה לביטחון לאומי". "נורת' תיאר את הכסף שעל הישראליים היה להעביר (לקונטראס) ככסף איראני, מרווחי מכירות-הנשק, במיליון פשוטות: אישי-המפתח תח האמריקאי, נורת', טען שלא היה לו מושג כמה שולם בספרות לקונטראס. הכל היה תלוי באופן בלעדי בידי ניר. הכסף שולם (אם שולם) מתוך חשך-בונות שווייציים סודיים, שלאיש לא היה פיקוח עליהם. מרבני נורת' ניתן להבין כי ניר שלט בחשבונות אלה. "נורת' אמר שאינו זוכר את מיספר-החשבונות שניתנו לישראלים, וכי ה-ישראלים הם שעשו את הסידורים לגבי הכסף שהופקד בהם. מיז (שרהמיש-פטיס) העיר כי נורת' קבע באופן נחרץ שהכסף הלך להתנגרות בניקראגואה, אך לא יכול היה לזכור, או שלא ידע כלל, את הסכום, חוץ מאומדנה של 4-3 מיליון דולר בהודמנות אחת". בסך-הכל קיבלו האמריקאים 12 מיליון דולר עבור כל הנשק שהעבירו דרך ישראל לאיראן. חשוגי קיבל מהאיראנים, ושם בחשבון בשווייץ, 30 מיליון דולר. ההפרש: 18 מיליון דולר. את הכסף מחפשים עכשיו האמריקאים. ריקאיים. אם יתברר, חלילה, שמשגה מזה נשאר בידיים ישראליות.

עמירם ניר בין רבין ופרס האם עבר מהאחד לשני

אולי נעלמו מיליונים, על ישראליים. זה נוגע בראש וראשונה לישראל, כי הנשק עבר כולו דרך ישראליים, והכסף היה כפוף כולו לסידורים ישראלים. אם נעלמו מיליונים, על ישראליים, ראל לחקור לאן הלכו. אם נשאר ארו בידיים ישראליות, יש לבדוק אם היו אלה ידיים ממלכתיות או אחרות. אם היו אלה ידיים ממלכתיות, יש לברר איך זה שימוש נעשה בהם, אם זה עבר בתקציב המדינה ואם זה היה נתון לביקורת דמוקרטית בלשגה, ביקורת הכנסת וביקורת מבקר-המדינה. עצם העובדה שריישה כזאת להקירה לא הועלתה בישראל כלל עד רגע זה, למרות שעברו כבר שלושה חודשים ויותר מאז הפיצוץ, מלמדת הרכה על המצב בישראל.

חקירה זו נערכה בעזרת דפנה ברק

פורמארק הניח כי 2 מיליון דולר, שנשלחו עלי ידי האיראנים לגורבאניפאר, הלכו לי ניר... ניר עצמו הכחיש כל ידיעה על כך. אגב, תמורת העיסקה הזאת היו צריכים להשתחרר שני בני-ערובה אמריקאים. ניר קיבל על עצמו — לשחרר 50 אנשי חיזבאללה שהיו כלואים בידי צד"ל.

כל העניין התפוצץ.

עיסקה ד': והלאה: עמלה של 300%

15.586% הפקד חשוגי 15 מיליון דולר בחשבון השווייצים המיסטורי של חברת בשם לייק רי-אורסרס (משאבי הגאס), אחרי ש-קיבל 18 מיליון דולר בהתמאות דחר יות. לא ברור מה קרה להפרש של 3 מיליון דולר. חשוגי טען שזו ריבית. גורבאניפאר טען כי החשבון נופח, וכי הכסף הלך לקונטראס. יש ברוח רמזים לעסקות נוספות באותה תקופה. באוגוסט 1986 הוסכם על מישלוח של 1000 טילי טאו. שתי מערכות-ראדאר לטיילי הוק נשק ישראלי נוספי. לאחר מכן ביקש גורבאניפאר לוותר על הנשק הישראלי, ולקבל עוד 1000 טילי טאו. סמוך לאותה תקופה הביעו ראשי הטייפאי דאגה לגבי

חשוגי חוגג מי שלט בחשבון השווייצים

מירמה הרהדה-אסון? היוזם היה חיים כרמון, האחראי על ההרי כשה מישרדיהביטחון. זהו אותו כרמון שהיה אחראי לענייני הביטחון של מיתקני ה-מישרד.

הוא עשה מה שעשה למרות שהוחר מראש שלא יעשה זאת, אחרי שמישהו שמע במיקרה מפיו את רעיון התרמית. למרות זאת לא סולק כרמון מתפקידו, והוא ממשיך למלא אותו. רק בישראל.

עיסקה ג': 2 מיליונים הלכו

כאן והלאה כבר התנהלו העסקות עלי ידי עמירם ניר. כ-17.286 מכהרה ישראל לאיראן עוד אלה טילי טאו. מבחינה כספית, היתה זאת עיסקה מורה שבמורה. לפי דוח הסנאט, שילמו האיראנים לעדנאן חשוגי 12 מיליון דולר, באר-